

The Strauss Family Edition

KINYAN HALACHA

From PESUKIM
to POSKIM

Shemos

RABBI ARYEH LEBOWITZ

ADAPTED BY
RABBI YEHUDA BALSAM

Rabbi Hershel Schachter
44 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 735-0630

תורה צ'ב' שבט
ראש ישיבת וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלתרן

מכתב ברכה

חרם הקדמונים הוא שלא להוציא שום ספר בלי הסכמה, אכן
המפורסמות א"צ ראייה, וכב' יקירי-ידידי הר"ר אריה ליבוביץ שיחי
ידוע היטב בעולם התורה כמגיד שיעור מאד מצליח, וכבר אחמחי גברא
ואחמחי קמיעתא זה כבר שנים, וא"צ לשום הסכמות אך ברך אברכהו,
שימצא ספרו זה החדש חן בעיני התלמידים, וישאו ויתנו בו, וילמדו
ממנו איך לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא.

בכבוד,

צבי שכטר

תמוז, תשפ"ד

הסכמות ומכתבי ברכה שניתנו לספר הקונה עולמו

YISROEL REISMAN
1460 EAST 19TH STREET
BROOKLYN, NY, 11230

ישראל רייזמן
ישיבה תורה ודעת
אגודת ישראל בפלאטבוש

מרחשון תשפב

כבוד ידידי הגאון הרב אריה צבי ליבוביץ שליט"א,

לרגל שמחת הדפסת ספרך "הקונה עולמו" באתי במחשבה המתאים להשמחה. במס' רה"ש דף יז' שביום הדין הקב"ה מרחם ונושא עון, כיצד "ר"א אומר כובש ריב"ח אומר נושא".

בהסבר הענין, בבניהו, בהקדם דברי השל"ה שפי' שאין הקב"ה מוסיף מצוה חדשה להחשבון, ואינו נוטל עבירה מן החשבון. ומה עושה הרבש"ע?

באיכות העבירה, פעמים יש "נפיחה" המקבל איכותו - וגם במצוה יש החשובה טפי ע"י "נפיחה".

הנפיחה זו באה מן חשיבות מצד המעשה לטוב או למוטב.

הקב"ה עושה חסד לאדם, כל יחשוב נפיחת חטאו או להחשיב נפיחת המצוה, ע"כ בשל"ה.

לזאת, פי' בנייהו, שאדם החוטא בשבת פוגם טפי, ועושה נפיחה לחטא, ומקבל עונשו. ולמ"ד במס' רה"ש שאמר "כובש", ס"ל שברחמי הקב"ה כובש האי נפיחה. ולמ"ד "נושא" היינו שאדם שעשה מצוה או לימוד בשבת, מקביל חשיבות המצוה "שאם אדם לומד תורה שעה אחת בשבת, יש לו יתרון על לימוד החול אלף ידות!" ונפיחה זו חשובה אצל הרבש"ע ומקבלו ביום הדין.

וזה אמת גם על פי הלכה, בחיי אדם (נשמת אדם כלל סח ס"ק א) דאפילו ברכת היין של שבת מקודש טפי משל חול.

לזאת, עלינו להחשיב שעות השבת ה"יום זה מכובד", שלא לבטלו בשינה ואכילה בלי עבודה כראוי.

יש הרבה מחנכים, העוסקים בחינוך כל ימי השבוע, ו"בא שבת בא מנוחה". ידידי הגה"ר אריה שליט"א, העוסק באמונה ובאהבה עזה לתלמידיו כל ימי החול, מוסיף בעיסוקו עם הציבור ביום שבת קודש, ובשמחת החיים המשפיע באופן נורא. לו יפה ונאה לחבר ספר בחשיבות השבת ודיניה.

בידידות ואהבה,
ישראל רייזמן

הוצאת אגודת
ישראל תשפ"ב

From the Desk of
RABBI AHRON LOPIANSKY
Rosh HaYeshiva

ט"ז

חשוון תשפ"ב

הרה"ג הרב ארי' ליבוביץ שיח' כבר פקע שמיה בשיעוריו הנפלאים והבהירים הן במסגרת דף היומי והן עם תלמידיו שיח', ורב פעליו בהפצת והרבצת התורה בכל רבדי העם, באשר יכולתו להנגיש ענינים מסובכים לאנשים עם רקע מצומצם, באמת מפליא הוא.

ועכשיו הכין ספר על עניני שבת, המבהירים ומסבירים השיטות השונים בענינים מצויים. הוא מציג היסוד לשיטות ואת תמצית השיטות וראיותיהם, בצורה אשר כל אשר יעיין עם קצת תשומת לב, יצליח להבין לפחות עיקרי הדברים.

אין כמו דברי תורה של ענין מסויים, בכדי לקשר מקיים המצוה למצוה עצמה, ובוודאי בעניני שבת קודש ששמירתו מיסוד דתינו הוא, ראוי הדבר להגיש דברי תורה שיקשרו עם מקדשי השביעי, לשביעי קודש. אברכהו שיזכה להרבות פעלים, ללמוד וללמד, ולהוסיף להוציא עוד חיבורים שיטעימו מהצוף המיוחד לכל מבקשי ה' ודברו,

החותם בהערכה רבה ובידידות,

אהרון שרגא לופיאנסקי

הסכמות ומכתבי ברכה שניתנו לספר הקונה עולמו

אשר זעליג וייס

כגן 8

פעיה"ק ירושלם ת"ו

ד"

י"ח סיון תשע"ז

הן ראיתי את הספר הנפלא שערך הרה"ג המופלג רבי אריה ליבוביץ שליט"א
בסוגיות של שו"ע או"ח ח"א.

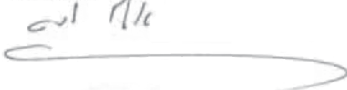
ראיתי ושמחתי בלבי, כי זה שנים שאני מכיר את הרב ליבוביץ כמרבץ תורה
בישיבה וכרב ומנהיג בקהילה חשובה בוודמיר ארה"ב, וידעתי את כשרונו הגדול בתורתו
שבעל פה כאשר תלמידיו ושומעי לקחו שותים בצמא את פניני תורתו, וזה עתה רואה אני
את כחו וכשרונו גם בתורתו שבכתב.

דבריו שמחים ומאירים מיוסדים על אדני יושר הסברא וערוכים בטוב טעם ודעת
זקנים. בטוחני שרבים יאותו לאורו של ספר יקר זה ויפיקו ממנו תועלת גדולה.

ברכתי לידי"נ הרה"ג המחבר שליט"א שיזכה תמיד להגדיל תורה ולהאדירה, לאהב
שם שמים על הבריות בשמחה בשלוח ובנחת כאוות נפשו הטהורה.

באהבה

אשר וייס

הסכמות ומכתבי ברכה שניתנו לספר הקונה עולמו

Rabbi Mordechai Willig
4499 Henry Hudson Parkway
Riverdale, New York 10471
718.796.8208

מרדכי וויליג
ריוורדייל, נוא יארק

כ"ה סיון תשע"ז

אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות (אבות פ"א מ"י). ופי' הגר"ח מוולאזין ע"ד הצחות, "מלאכת הרבנות יאהב, והוא הלימוד והבקיאות בהוראה, ולשנא את הרבנות והתרברבות בעצם. ובעוה"ר עתה הדבר להיפך, אהבים הרבנות ושונאים מלאכתה לדעת להורות בדת ודין בבקיאות ועיון."

הנה בזמננו אנו, גם הרבנים המקיימים את דברי משנתנו באהבה ושנאה בלבם, מרגישים חוסר זמן ללמוד בקיאות בהוראה, בגלל עול הקהלה ברבות הבעיות הפרטיות של רבים מבני קהלתם. ואפילו ר"מים בשיבות טרודים בעול תלמידיהם ובהכנת שיעורים במסכתות אשר אינן כ"כ למעשה.

ובכן בואו ונחזיק טובה לידידנו הר"ר אריה ליבוביץ שליט"א, המחייב את הרבנים, הר"מים, והמצרפים את שני התפקידים, שקונה עולמו בכמה שנים של הגדת שיעורים יומיים לתלמידים מקשיבים, וכדוגמא למופת של התמדה בהכנת שיעוריו במוכרי בית המדרש. וכן בכמה שנים כרב בייסוד ובהנהגת קהלה חשובה של מבקשים דבר ה', המוצאים סיפוקם ועולם בתורה וביראת שמים משיעוריו הבהירים ודרשותיו המרשימות.

וכעת קונה עולמו גם בשעה אחת, בהדפסת שיעוריו הקצרים בנושאים של הלכה למעשה, ורק אהבת המלאכה "לדעת להורות בדת ודין בבקיאות ועיון" מאפשרת ספר מצוין זה מת"ח שנושא בעול תלמידיו וקהלתו. והנני לברך את ידידי הר"ר ארי' שליט"א שבשם שזכה לקיום תפלתו היומית "ותן בלבנו בינה", כן יזכה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים לאורך ימים ושנים מתוך בריאות נחת והרחבה.

מרדכי וויליג

Table of Contents

Introduction	5
---------------------------	---

Shemos

May a Woman Serve as a <i>Mohel</i> ?	11
Abortion	16
Shabbos Shoes	24
<i>Eishes Chayil</i> on Friday Night	31
The Presence of <i>Beis Din</i> at the <i>Tevilah</i> of a <i>Giyores</i>	36

Va'eira

<i>Daled Kosos</i> When Wine Makes One Feel Unwell	42
The Ideal Wine for the Seder	47
Eating Blood	51
Donating Blood	55

Bo

Showering on Yom Tov	66
<i>Teshuvah</i> for Wearing <i>Pasul Tefillin</i>	73
Double Black <i>Retzuos</i>	78
Rabbeinu Tam <i>Tefillin</i>	83
Amirah LaKelev?!	89
Secular Dates	94

Beshalach

Kol Ishah for Zemiros on Shabbos	104
A Woman as Shul President	109
May a Woman Recite <i>Kaddish</i> ?	114
Celebrating the Death of Wicked People.....	121
Early Shabbos	128
Covering the Challah.....	137
Basement Plumbing on Shabbos	143

Yisro

Standing For <i>Krias HaTorah</i>	148
Standing for the Reading of <i>Aseres HaDibros</i>	152
Opening Soda Cans on Shabbos.....	156
Opening Soda Bottles and Water Bottles on Shabbos.....	163
Honoring In-Laws	169
Honoring Wicked Parents.....	175

Mishpatim

Fish and Meat	181
Dairy Coffee Creamer After Fleishig	192
A Child Who Damages While His Mother is Holding Him	198
The Mitzvah to Lend Money.....	203
The Requirement to Write a <i>Shtar</i> When Lending Money.....	207
Dating a <i>Kesubah</i> During <i>Bein HaShemashos</i>	212

Arba Parshios

Women And Parshas Zachor.....	216
A Bar Mitzvah Boy <i>Laining</i> Parshas Zachor.....	223

Terumah

Donors Names on Buildings	227
Turning One's Back to the <i>Aron Kodesh</i>	233
When the <i>Aron</i> is Not in the <i>Mizrach</i>	238
<i>Bimah</i> in the Middle of a Shul	244
<i>Kedushah</i> of the <i>Ezras Nashim</i>	250
Eating in a Shul or <i>Beis Medrash</i>	256
A "Beis" Nap	262

Tetzaveh

Wearing a Hat for Davening	266
Wearing a Jacket for Davening	271
Wearing a Gartel for Davening	275

Ki Sisa

Must Restaurant Employees Wash <i>Netilas Yadayim</i> ?	278
Removing Rings for <i>Netilas Yadayim</i>	283
Air Drying Hands After <i>Netilas Yadayim</i>	288

Vayakhel

Eating Food Warmed in an Oven on Shabbos	293
Warming Drawers on Shabbos	298
Setting a Timer for Coffee to Brew on Shabbos	304
Hand Warmers on Shabbos	312
Making Instant Soup on Shabbos	318
Making Starbucks Via Coffee on Shabbos	325

Pekudei

Trying on Clothing Before Checking for <i>Shaatnez</i>	332
<i>Shaatnez</i> in Mattresses and Cushions.....	338
The <i>Paroches</i> of the <i>Aron Kodesh</i>	344
Talking in Shul	349

Shemos

May a Woman Serve as a Mohel?

וַתִּקַּח צִפּוֹרָה צֶרֶב וַתְּכַרֵת אֶת עֶרְלַת בְּנֵהּ וַתַּגֵּעַ לְרַגְלָיו.

And Tzipporah took a sharp stone and cut off her son's foreskin and cast it at his feet.

Shemos 4:25

Introduction

Although the Torah records that Tzipporah gave her son a *bris milah*, it is not the *minhag Yisrael* for a woman to serve as a *mohel*. Nevertheless, there are occasions when non-religious parents will only consent to a *milah* performed in the hospital and the doctor on call happens to be a religious woman, leaving her as the only person available to perform a *milah*. Should a woman perform the *milah* in such a case? Should she recite a beracha when doing so, and do all the *halachos* that pertain to a *mohel* apply to her as well?

The Source

The Gemara in *Avodah Zarah* (27a) rules that a non-Jew is disqualified from performing a *milah*:

איתמר מנין למילה בעובד כוכבים שהיא פסולה דרו בר פפא משמיה דרב אמר ואתה את בריתי תשמור ורבי יוחנן המול ימול מאי בנייהו...אלא איכא בנייהו

אשה למ"ד ואתה את בריתי תשמור ליכא דאשה לאו בת מילה היא ולמ"ד המול
 ימול איכא דאשה כמאן דמהילא דמיא.

It was stated: From where do we know that a circumcision performed by a non-Jew is invalid? Rav Daru bar Pappa said in the name of Rav: [Because the verse states:] "And you shall keep My covenant." And Rabbi Yochanan said: [It is derived from the verse:] "He who is circumcised shall circumcise."

What is the practical difference between them? ... The difference is with regard to a woman. According to the one who derives it from "And you shall keep My covenant," there is no issue, as a woman is not subject to circumcision. But according to the one who derives it from "He who is circumcised shall circumcise," a woman is considered as if she herself is circumcised, and therefore could theoretically perform circumcision.

The Gemara then raises an objection based on a pasuk in the Torah:

ומי איכא למאן דאמר אשה לא והכתיב (שמות ד, כה) ותקח צפורה צר קרי
 ביה ותקח והכתיב ותכרות קרי ביה ותכרת דאמרה לאיניש אחרינא ועבד ואיבעית
 אימא אתיא איהי ואתחלה ואתא משה ואגמרה:

And is there anyone who says that a woman cannot perform circumcision? But doesn't it say (Exodus 4:25): "And Tzipporah took a flint knife..."—read it as "and she caused to be taken." And doesn't it say: "And she cut off the foreskin"—read it as "and she caused to be cut." She told another man to do it, and he performed the circumcision. Alternatively, you could say: She began the process, and then Moses came and completed it.

The Rishonim

The Gemara here cites a *machlokes* between Rav and Rabbi Yochanan. When these two authorities argue, we generally follow the

opinion of Rebbi Yochanan. Accordingly, the Rif (*Shabbos* 56a) and the Rosh (*Shabbos* 19:11) both accept the view of Rebbi Yochanan and write that if no man is available to perform the *milah*, a woman may absolutely serve as the *mohel*. Tosafos (*Avodah Zarah* 27a, s.v. *isha*), however, rules like Rav, since the Gemara began with a beraisa of Rebbi Yehuda HaNasi, who rules in the same manner as Rav that a woman may not perform a *bris milah*. Nevertheless, Tosafos adds that the Behag accepts the opinion of Rebbi Yochanan.

The Semak (157) writes that a woman should not perform a *bris milah*, which could indicate that he accepts the opinion of Tosafos. This is how his view is understood by the Bach (YD 264:1). However, the Beis Yosef (*ibid.*) quotes the same comment of the Semak and suggests that he may have meant only that a woman should not serve as a *mohel lechatchilah*; if she already did so, it would be considered a kosher *bris*.

The Shulchan Aruch

As indicated in the Beis Yosef, the Mechaber (YD 264:1) rules that a woman is qualified to perform a *bris milah*, but if a capable man is present, he should be given precedence. The Rema adds that there are those who hold that a woman cannot do a *milah*, and the correct practice is to find a man to do it.

The Shach (2) questions the wording of the Rema. In stating that the practice is to try to find a man to perform the *milah*, he seems to be ruling the same way as the Mechaber, who also writes that a man should be the first choice but that a *milah* performed by a woman is still kosher. Why, then, does the Rema bother to comment?

The Makneh (*Kiddushin* 29a) suggests that the Rema and the Mechaber argue as to whether a woman would recite a beracha if she did the *milah*. In general, the Shulchan Aruch follows the opinion that a woman who volunteers to perform a mitzvah does not recite

a beracha when doing so, whereas the Rema maintains that a woman who performs a *mitzvas aseh shehazman grama* does recite a beracha. Thus, the Mechaber holds that a woman would not recite a beracha if she were to serve as a *mohel*, simply because she is not obligated in the mitzvah. Perhaps it is for this reason that the Mechaber would prefer that a man perform the *milah*, as in such a case a beracha can be recited. The Rema, who holds that a woman can recite a beracha on a mitzvah she volunteers to perform, still requires that one seek out a man to perform the *milah*, since there is a *machlokes* as to whether she is qualified to serve as a *mohel* in the first place.¹

However, the Makneh suggests that since the Mechaber makes no mention of a woman abstaining from reciting the beracha, it is likely that he would permit a woman to make the beracha if she did, in fact, perform the *milah*.

What About Tzipporah?

As noted above, it would seem to be obvious that a woman is permitted to perform a *bris milah* from the fact that Tzipporah did so. The Gemara cited above offers two suggestions as to why we do not derive the halacha from the account in the Torah. The first is that we assume that Tzipporah instructed someone else to perform the *milah* on her behalf. The second is that she began to perform the *milah* and Moshe then completed it.

It is perhaps based on this that the Teshuvos Beis Yaakov (104), cited by the Pischei Teshuvah (3), rules that if a woman began the *milah* and a male *mohel* showed up in the middle, we prefer that the male complete the *milah*.

---

1 It is likely that in this case, the Rema would not permit a woman to recite the beracha, but this is due to the *safek* regarding whether she is permitted to do the *milah*, not because she is exempt from the mitzvah.

Shabbos

Rav Menashe Klein (Mishneh Halachos 7:173) discusses whether a woman would be permitted to perform a *milah* on Shabbos. Under ordinary circumstances, we assume that the father's obligation to circumcise his child is so compelling that it is even *docheh Shabbos*. This reasoning would not apply to the child's mother, who is not similarly obligated. On the other hand, if we assume it is the child's obligation that permits a *milah* on Shabbos, we would not distinguish between a male and a female *mohel*.

The entire premise of this *teshuvah* is questionable. In general, the individual who performs the *bris milah* is not the child's father and is not obligated at all to perform this specific *milah*; he is merely the *shaliach* of the father. It therefore should not really matter whether that *shaliach* is a man or a woman. The ability to act as a *shaliach* for the father's mitzvah should be independent of whether a mother has a personal obligation in her son's *milah*.

Conclusion

We prefer that a woman should not perform a *bris milah*, since there is a substantial *machlokes rishonim* as to whether she is qualified to do so. Nevertheless, if she did the *milah*, the child would be considered fully circumcised and there would be no need for *hatafas dam bris* or any other ceremony to complete the process.

Abortion

וַיֹּצֵא פַרְעֹה לְכָל עַמּוּוֹ לְאמֹר כָּל הַבֵּן הַיְלֹוֹד הַיָּאֲרָה תִשְׁלִיכֶהוּ
וְכָל הַבַּת תַּחְיֶינָהּ.

And Pharaoh commanded his entire nation, saying: Any son who is born should be thrown into the river, and any daughter shall be kept alive.

Shemos 1:22

Introduction

In recent years, the topic of abortion has become the subject of heated debate in American politics. Many Jewish individuals *and* organizations have espoused disparate viewpoints that have all been presented as the “Jewish view” on abortion. In truth, there are a wide range of views on the matter, ranging from equating abortion to murder to holding that it is only an *issur derabbanan*. What follows is a basic overview of the relevant sources and *shitos*.

The Sources

There are three major sources in *Shas* that the *poskim* point to when dealing with this issue:

The Gemara in *Sanhedrin* (72b), based on a Mishna in *Ohalos*, states that one is permitted to kill an unborn baby only if the mother’s